

**Valentin-Stelian BĂDESCU**

# **DREPTUL AFACERILOR**

**Universul Juridic**

București

-2012-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2012, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

**S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

**S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI  
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA  
AUTORULUI ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE  
INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**  
**BĂDESCU, VALENTIN STELIAN**

**Dreptul afacerilor / Valentin-Stelian Bădescu. –**

București : Universul Juridic, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-973-127-824-7

347.7(498)

**REDACȚIE:** tel./fax: **021.314.93.13**  
tel.: **0731.121.218**  
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

**DEPARTAMENTUL** tel.: **021.314.93.15; 0726.990.184**  
**DISTRIBUȚIE:** fax: **021.314.93.16**  
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

**www.universuljuridic.ro**

**COMENZI ON-LINE,**

**CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

# ARGUMENTUM

## Scopul acestui curs

Când veți începe să citiți acest curs, poate vă veți gândi: „*Încă un curs despre dreptul afacerilor, despre felul în care societatea și dreptul se transformă și ne transformă?*” Scopul nostru a fost mai întâi de a actualiza anumite subiecte: dreptul afacerilor a cărui caracteristică inițială este evoluția s-a îmbogățit cu noi reglementări; altele au fost modificate, altele au dispărut. Este vorba, pur și simplu, de depășirea paradigmei clasice a divizării dreptului în drept național și drept internațional, dreptul european devenind elementul central de referință și în ceea ce privește evoluția dreptului afacerilor. Dar, mai ales, am socotit că elementul esențial, în ceea ce ne privește pe noi românii, este intrarea în vigoare a noului Cod civil, care schimbă paradigma dreptului nostru privat, așa cum vom vedea pe parcursul întregii lucrări. Am făcut această întreprindere necesară, nu pentru a fi la modă, ci pentru că introducerea anumitor teze juridice și economice trebuie îmbogățite și aprofundate.

## Alte paradigme

Cursul își mai propune să investigheze evoluția de-a lungul timpului în sens ascendent, a voinței statelor, exprimată prin tratate, convenții ori protocoale, pentru a asigura luarea măsurilor și efectuarea acțiunilor în vederea respectării normelor dreptului afacerilor. Demersul încearcă să abordeze și să particularizeze rolul dreptului afacerilor, raporturile dintre acesta și structurile statale ori internaționale chemate să asigure aplicarea normelor acestuia întrucât suntem în prezența unui proces complex, cu implicații și complicații, dar un proces istoric al evoluției dreptului planetar, în general.

Cercetarea rolului dreptului afacerilor prezintă importanță din mai multe puncte de vedere. În primul rând, ea ne arată că structura politico-juridică internă și internațională actuală se explică nu numai sincronic ci și diacronic, prin legătura cauzală a succesiunii fenomenelor sociale din trecut cu fenomenele din prezent, ce constituie funcțional, premisele evenimentelor de mâine. Astfel, analizând structural și funcțional evoluția dreptului afacerilor, putem urmări în mod concret, prin exemple concludente, cum funcționează mecanismele juridice instituite, prin acordul de voință, liber exprimat al statelor în cadrul diferitelor structuri organizaționale internaționale, dar și rolul activ al acestora din urmă în apariția, formarea și consolidarea normei de drept. Este motivul pentru care dreptul afacerilor nu poate fi detașat de istorie, el este ancorat în aceasta, de aici își definește filozofia și legăturile cele mai intime.

Studierea, chiar fără a intra în multe detalii, a dreptului afacerilor, din perspectivă globală, internațională, ne arată că ceea ce a creat suprastructura politico-juridică a societății au fost condițiile de viață materiale ale societății și că statul și organizațiile internaționale nu au evoluat lent și pe nesimțite, ci au cunoscut în timp adevărate mișcări revoluționare, marcate prin salturi, dar și coborâșuri uneori abrupte, având în final un sens ascendent ce a

condus la un progres juridic. Pe măsura dezvoltării societății umane spre forme superioare de organizare, știința dreptului capătă dimensiuni noi, devenind o expresie atât a intereselor celor puternici și puțini cât și de protecție a ființei și demnității umane, victime ale forței, violenței și sărăciei.

Pe de altă parte, sub raport funcțional, dreptul în general nu poate fi indiferent față de diferitele părți componente ale suprastructurii și cu atât mai puțin dreptul afacerilor. Politica și etica sunt elementele de care dreptul este cel mai mult influențat și pe care la rândul său, le influențează nemijlocit. Dar dreptul are legături și cu celelalte elemente ale suprastructurii cum sunt filozofia, religia, estetica etc. De aici și relația ce există între evoluția dreptului și celelalte discipline sociale care se ocupă fie de dezvoltarea generală a societății, fie de anumite laturi ale acesteia. Între dreptul afacerilor și organizațiile internaționale chemate să ajute la aplicarea și respectarea acestuia există o legătură, deoarece dreptul afacerilor s-a dezvoltat, diseminat și a fost respectat numai prin intermediul structurilor instituite de către aceste organizații, iar rolul și implicit prestigiul organizațiilor internaționale a crescut în ochii comunității mondiale tocmai prin instituirea unor mecanisme de asigurare a supremației dreptului.

În altă ordine de idei, lumea în care trăim este extrem de complexă. Un eveniment neprevăzut poate schimba cursul obișnuit al lucrurilor. Situații aparent fără ieșire, pot fi rezolvate numai dacă se înțelege că nicio națiune nu poate acționa sau hotărî de una singură, iar relațiile dintre state trebuie să se bazeze pe interese și puncte de vedere comune. Pentru a asigura pacea și securitatea, trebuie să se țină seama de rolul politic și militar al statelor, al diferitelor organizații internaționale, ori regionale. Aceasta poate fi una dintre soluțiile oferite principalelor probleme actuale, de către prezentul curs.

De asemenea, o altă soluție aflată la îndemâna noastră, a tuturor, este solidaritatea. Pentru noi solidaritatea reprezintă calea cea mai sigură pentru depășirea tuturor conflictelor de interese din societate. Renunțarea la interesele politice, economice, sociale, individualiste și clientelare în favoarea marilor proiecte ale lumii – eradicarea sărăciei, protecția mediului, lupta împotriva terorismului etc. – presupune solidaritate, iar lumea momentului reclamă o asemenea abordare atât din partea cetățenilor, cât mai ales, din partea factorilor de răspundere politici, civici sau economici care dirijează destinele omenirii. Toată lumea trebuie să fie concentrată pe rezolvarea acestor probleme, să umanizeze noțiunea abstractă de solidaritate și să o aducă în realitatea imediată a relațiilor dintre oameni.

Solidaritatea este expresia practică a unui umanism universal, iar dimensiunea europeană și mondială, locul fiecăruia dintre noi în această lume, ne obligă să regândim modul în care am înțeles, în ultima perioadă, să fim solidari. Solidaritatea înseamnă conștientizarea interdependenței dintre persoane și dintre comunitățile umane. Orice i se întâmplă unei persoane va avea, într-un fel sau altul, repercusiuni asupra celorlalți. Solidaritatea constă înainte de orice, în protecția celor mai slabi, în propria noastră familie, comunitate națională, ca și în întreaga lume. Afirmând unitatea umanității, în timp și spațiu, vedem solidaritatea nu numai în plan orizontal, între ființele și generațiile care trăiesc acum, ci și în plan vertical, prin luarea în considerare a intereselor legitime ale generațiilor viitoare și prin respectul față de lumea creată. Solidaritatea trebuie să ne protejeze pe fiecare dintre noi în fața riscurilor vieții: război, mediu, terorism, sărăcie, boală, handicap, șomaj etc. Apărând solidaritatea și generozitatea, construim o lume în care fiecare cetățean să-și găsească locul. Coeziunea socială se construiește pe solidaritate. Trăim într-o lume interdependentă, trăim

pe același vas și ne confruntăm cu probleme pe care nicio țară cât de puternică ar fi nu le poate rezolva singură. Pentru a asigura securitatea și prosperitatea trebuie să cooperăm..

Cu atât mai mare devine necesitatea unei lucrări de dreptul afacerilor în actuala conjunctură internațională, unde nu se aude numai o singură voce ca în perioada post război rece, când Europa încearcă să vorbească pe un singur ton, iar elitele politice din Asia și Rusia nu renunță așa de ușor la veleitățile lor de lideri mondiali. Lucrări care să fie intitulate „dreptul afacerilor” la noi, în spațiul cultural românesc, au mai apărut recent, între vreme, au publicat autori remarcabili. De ce o facem și noi? Evident, nu dintr-o pură ambiție ci, din dorința de a contribui la fundamentarea științifică a implicațiilor și semnificațiilor dreptului afacerilor în viața social – politică a comunității, dintr-o simplă obligație de cetățean, dar și pentru o individualizare în lumea autorilor de carte juridică. Individualitatea în materie de stil: creația literară începe neîndoios, prin imitarea unor scrieri anterioare. Este ceva firesc: care copii, la rândul lor, nu prind să vorbească imitându-și semenii!<sup>1</sup>

Această lucrare este scrisă pentru studenți – judecătorii mei supremi –, juriști și economiști de toate categoriile, tuturor celor implicați în fenomenul guvernării ori cel al administrării. De asemenea, ea poate fi consultată și de alți specialiști interesați de problemele domeniului dreptului afacerilor. Chiar dacă este un curs nu poate cuprinde totul despre dreptul afacerilor. El există pentru a vă ajuta și pentru a vă da informații despre ce ar trebui făcut în mod practic pentru democratizarea relațiilor de afaceri – dacă vi se pare că vreunul dintre subiectele tratate vi se potrivește. Vă rugăm să folosiți discernământul în privința a tot ceea ce e scris aici. Nu am publica această lucrare, dacă nu am fi siguri că mulți dintre dumneavoastră o vor găsi cu adevărat revelatoare și de ajutor

### Metoda și referințe

Ne-am gândit să vă oferim nu numai o abordare tradițională, simplă, simplificată și sistematizată a instituțiilor fundamentale care se studiază, de regulă la disciplina dreptului afacerilor, datorită organizării învățământului universitar pe sistemul creditelor, ceea ce a impus structurarea disciplinelor pe semestre, ci și ceva în plus, având în vedere documentele europene – toate subsumate proceselor „Bologna” și „Lisabona” – prin care se încearcă construirea unui spațiu european comun. De aceea, am decis să folosim experiența noastră prin filtrul căreia este analizată și uneori dezvoltată problematica respectivă, reper ce va permite celor interesați aprofundarea instituțiilor definitorii ale dreptului afacerilor. Și nu, în ultimul rând, am avut în vedere jurisprudența precizată în materialul bibliografic inserând, în unele părți ale cursului și spețe – acolo unde ni s-a părut că abordarea științifică ar fi cea mai potrivită. La această cumpănă dintre secole și milenii, când vremea marilor sau micilor imperii a trecut, ne vom spune și noi părerea noastră asupra evoluțiilor, perspectivelor și, de ce nu, soluțiilor posibil de urmat pentru unele dintre problemele prezentate. De aici, alte deschideri teoretice pentru guvernanți și guvernați. De fiecare dată când există mai multe informații despre subiectul respectiv, veți vedea că în text apare un număr scris mic. El se referă la o notă de subsol pentru referiri bibliografice.

### Organizarea

Am ales o structură care să fie cât mai folositoare cu putință. Cursul este conceput pe mai multe capitole, în primul rând din necesități tehnico – editoriale, dar fiecare curs, pe

---

<sup>1</sup> O. Pamuk, *Cartea neagră*, Ed. Curtea Veche, București, 2007, p. 438.

instituțiile abordate, poate fi privită ca lucrare de sine stătătoare. Există, desigur, și riscul imperfecțiunii unei întreprinderi de acest gen, atât sub raportul completitudinii problematicii dreptului afacerilor cât și sub acela al unității de interpretare – atâta timp cât, în multe probleme teoretice, opiniile, chiar în rândurile cercetătorilor, rămân încă divergente. Autorul lucrării a acceptat conștient acest risc punând pe primul plan necesitatea conjugării eforturilor pentru a realiza, chiar la un mod incomplet și susceptibil de multe îmbunătățiri această lucrare și căutând, în măsura posibilității, prin bogata documentație utilizată și prin autorii invocați să cuprindă gândirea juridică din toate epocile istorice și din diverse zone geografice. Lucrarea rămâne deschisă posibilității îmbunătățirii și adăugirii, peste timp, a unor problematici noi, corespunzătoare evoluției evenimentelor, dar și a criticilor pertinente formulate de distinșii și remarcabilii specialiști în materie.

### **Colaboratorii**

Adresăm mulțumirile noastre respectuoase celor care într-un fel sau altul ne-au sprijinit în activitatea de documentare și cercetare fără de care apariția și susținerea acestei lucrări nu ar fi fost posibile, dar mai ales familiei mele, fără a cărei susținere și dragoste nu aș fi reușit.

**AUTORUL**

# CAPITOLUL 1

## NOȚIUNI INTRODUCTIVE PRIVIND DREPTUL AFACERILOR

### 1. PROLEGOMENE

Prezentul „Curs de dreptul afacerilor” reprezintă o nouă încercare din literatura de specialitate de a sintetiza principiile și regulile juridice aplicabile domeniului afacerilor. Aflată la granița dintre două științe pe cât de importante, pe atât de controversate – dreptul și afacerile –, lucrarea pledează pentru recunoașterea unei noi ramuri de drept: dreptul afacerilor, mai ales acum, când în legătură cu o posibilă evoluție a dreptului comercial, potrivit unei opinii<sup>1</sup> exprimate în doctrină, „în noul Cod civil, declarat monist, conceput ca o unitate (art. 2), înglobând ansamblul normelor de drept privat, se conturează totuși, cu tendințe de autonomizare, dreptul profesional (al profesioniștilor), subramură a dreptului civil, subramură în curs de devenire, în care sunt cuprinse (potrivit art. 3 NCC, coroborat cu art. 8 din Legea nr. 71/2011<sup>2</sup>) și raporturile juridice ale profesioniștilor (dintre ei sau dintre aceștia și orice subiecte de drept), în rândul profesioniștilor fiind incluse: categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum ac este noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil [art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011]. În esență deci, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod civil (1 octombrie 2011), nu mai putem vorbi, juridic, de dreptul comercial (ca ramură distinctă de drept, în raport cu dreptul civil), dar, în cadrul dreptului civil se conturează subramura de drept profesional (al profesioniștilor), subramură care se vădește a avea o sferă de aplicare chiar mai largă decât fostul drept comercial, de vreme ce, în rândul „profesioniștilor” noua legislație civilă include și pe liberii profesioniști (aceștia fiind tipic „profesioniști”), precum și alte persoane vizate de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, iar nu doar pe comercianți (în înțelesul art. 7 din Codul comercial român din 1887).”

Prin urmare, în concepția distinsului autor, „se poate discuta în prezent, și despre un „drept comercial”, dar numai dacă această sintagmă este concepută ca o diviziune (componentă) a dreptului profesional (care la rădu-i este, o ramură a dreptului civil) avându-se în vedere ponderea importantă/determinată a „comercianților” în rândul „profesioniștilor” vizați de art. 3 NCC și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011”.

---

<sup>1</sup> Ș. Beligrădeanu, *Răspunderea reparatorie a organizatorilor și a angajaților participanți la o grevă nelegală, precum și natura juridică a unei atare răspunderi în condițiile aplicării legii dialogului social nr. 62/2011*, în *Dreptul* nr. 1/2012, pp. 23 și 24.

<sup>2</sup> Publicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011, modificată și completată prin O.U.G. nr. 79/2011 (publicată în M. Of. nr. 696 din 30 septembrie 2011).

Titulatura nu este întâmplătoare. Cursul prezintă, detaliat și argumentat, întreaga problematică ce formează obiectul acestei noi ramuri de drept. Departe de a fi „pură teorie” cursul oferă posibilitatea de a înțelege „etica afacerilor”, reprezentând rodul activității autorului atât pe tărâmul activității didactice în învățământul superior cât și cea de practician, avocat în Baroul București. Cursul conține o bogată bibliografie, precum și lista cu acte normative din domeniul dreptului afacerilor adoptate până la data de 01.03.2012.

## 2. DELIMITĂRI CONCEPTUALE ÎNTRE DREPTUL COMERCIAL ȘI DREPTUL AFACERILOR

### 2.1. Conceptele de Dreptul comercial și Dreptul afacerilor

Din perspectivă funcțional-terminologică, studiul dreptului afacerilor începe cu o controversă de ordin terminologic. Sunt ori nu sinonime Dreptul Afacerilor și Dreptul Comercial? Aceasta deoarece exista opinia potrivit căreia titulatura de Drept al Afacerilor nu face altceva decât să înlocuiască o ramură și disciplină de drept consacrată și inclusă deja în sistemul nostru de drept și anume Dreptul comercial. Există și opinii mai recente care militează pentru introducerea noii denumiri de Drept al Afacerilor, argumentele pe care le propun în susținerea acestei idei fiind de ordin cantitativ în sensul că dreptul afacerilor are un domeniu mai întins decât dreptul comercial, cuprinzând și aspecte de drept public (intervenția statului în economie), de drept fiscal, de drept al muncii, de drept civil (protecția consumatorilor) etc.

Întrucât Dreptul afacerilor se definește ca fiind ansamblul normelor juridice care reglementează raporturile juridice generate de relații sociale de natură comercială și se sprijină în acest sens pe legislația comercială specială inclusiv pe dreptul comercial român, consideram îndreptățită ideea fie a menținerii vechii titulaturi sau acceptării utilizării ambelor denumiri, deodată sau alternativ.

Elementele dreptului afacerilor sunt analizate în complexitatea relațiilor de afaceri și a mediului de afaceri în ansamblul său, cuprinzând și interacțiunile acestuia cu celelalte ramuri ale dreptului, toate abordate și în contextul apartenenței României la spațiul euroatlantic. Dreptul afacerilor are un domeniu de reglementare vast, fiind o știință eminamente interdisciplinară, spre deosebire de dreptul comercial ale cărui norme juridice care reglementează instituții din dreptul comercial (fond de comerț, contracte, operațiuni de bancă și schimb) se regăsesc și în dreptul afacerilor. De menționat, că în opinia unor autori<sup>1</sup>, dreptul afacerilor este numai o problemă terminologică, denumirea tradițională de drept comercial nefiind la adăpost de critici, întrucât ea sugerează o reglementare privind distribuția, iar denumirea de drept al afacerilor ar fi mai adecvată, aceștia utilizând ambele denumiri. Suntem obligați să recunoaștem că noțiunea de drept al afacerilor este mai modernă, față de denumirea drept comercial care apare perimată, vetustă.

În ceea ce privește denumirea de „drept comercial” în doctrină au existat o serie de discuții cu privire la oportunitatea schimbării denumirii în drept al afacerilor sau drept economic. Dacă privim în evoluția sa istorică, în perioada interbelică dreptul comercial se întâlnea în învățământul economic sub titulatura „drept industrial” desemnând un „drept

---

<sup>1</sup> I. Turcu, *Dreptul afacerilor*, Ed. Chemarea, Iași, 1992, p. 11.

autonom în care se integrează și studiul întreprinderii comerciale pe plan privat, adică protecția proprietății industriale, a mărcilor de fabrică și de comerț a brevetelor de invenție, a numelui comercial etc., raporturile cu personalul auxiliar, concurența nelegală etc.”. Din perioada interbelică sensul de drept industrial a evoluat în cadrul unor noi paradigme care pornesc de la studierea dreptului întreprinderii economice ca bază a activității comerciale. Această concepție pornește însă de la rolul întreprinderii în contextul legislației comerciale, existând o serie de state care își bazează legislația economică pe noțiunea de întreprindere. În sistemul german un rol important îl are studierea dreptului comercial în interiorul ramurii de drept – dreptul întreprinderii, cu toate că ramura de drept comercial funcționează distinct, cuprinzând doar ansamblul normelor juridice care reglementează faptele de comerț ale comercianților, contractele comerciale, reprezentarea comercială, firma comercială, în timp ce dreptul societăților comerciale se studiază distinct și cuprinde normele de organizare și funcționare ale societăților comerciale. În Franța chiar dacă se folosesc denumiri specifice ca dreptul întreprinderii sau drept economic-acesta din urmă având o sferă de cuprindere mai largă, termenul cel mai des folosit este de dreptul afacerilor. Dreptul afacerilor ar avea menirea de a reprezenta un drept „microeconomic” al întreprinderilor în opoziție cu dreptul macroeconomic care reglementează economia în ansamblul său. El cuprinde și elemente de drept public (drept fiscal, dreptul muncii) însă gravitează în jurul nucleului de drept comercial insistând pe normele de desfășurare a activității comerciale.

Prin urmare, doctrina a reținut o serie de definiții ale dreptului comercial mai mult sau mai puțin elaborate. Ne vom opri în cele ce urmează asupra unei definiții simple care considerăm noi că surprinde elementele de rezistență ale dreptului comercial. Dreptul comercial este ansamblul normelor juridice aparținând dreptului privat care sunt aplicabile raporturilor juridice izvorâte din actele și operațiunile considerate de lege activități de producție, comerț sau prestări de servicii, precum și raporturilor la care participă persoane ce au calitatea de profesionist.

Dreptul afacerilor desemnează un ansamblu de reglementări legale care vizează o problematică vastă și se referă la activitățile comerciale în diversitatea lor de manifestare – obligațiile comerciale propriu-zise, contractate de către comercianți, mai exact, contractele și documentele comerciale dar și obligațiile comerciale profesionale – adică acele îndatoriri care revin comercianților ca obligații profesionale specifice, precum și alte aspecte în care se concretizează sau care condiționează activitatea din domeniul afacerilor, cum sunt: raporturile de muncă, raporturile fiscale la care participă agenții economici în calitate de contribuabili, instituțiile publice cu atribuții în acest domeniu, publicitatea, concurența comercială.

Problemele complexe pe care le ridică astăzi gestiunea agenților economici care sunt diversificați pe activitățile economice realizate și nu numai pe comerțul propriu-zis (adică interpunerea în circulația bunurilor și valorilor) au condus la concluzia că denumirea de Drept comercial nu mai este satisfăcătoare. De aceea în prezent se apelează la o nouă denumire de Dreptul afacerilor, chiar dacă nu este o opinie unitară, iar în cuprinsul prezentului curs vom utiliza preponderent sintagma „Dreptul afacerilor”, dar și cea tradițională „Dreptul comercial”, sau amândouă simultan „Dreptul afacerilor/Dreptul comercial”, funcție de context și obiectivul urmărit.

Dreptul afacerilor constituie o adevărată tehnică, atât a organizării relațiilor economice, culturale, precum și a relațiilor politice – dat fiind păstrarea de către stat a unui important rol în crearea cadrului legislativ și organizatoric, necesar comerțului național și

internațional. Lumea afacerilor, ca de altfel orice formă de organizare socială, se subordonează regulilor generale ale vieții societății. Aceste reguli se completează cu obligația respectării unor principii esențiale, care implică buna-credință a partenerilor comerciali și realizarea acestor profesii prin folosirea tuturor descoperirilor cât și a metodelor științifice apte să asigure prosperitatea partenerilor, a economiilor naționale, dar și prosperitatea tuturor locuitorilor planetei. Aceasta înseamnă că oamenii de afaceri, înainte de a începe activitatea lor comercială, trebuie să aleagă unul dintre numeroasele modele juridice de organizare, asumându-și și obligația respectării unor reguli juridice importante. Indiferent de terminologia folosită, necesitatea instituirii unor norme legale speciale pentru activitatea comercială decurge din următoarele legi obiective: rapiditatea, punctualitatea, creditul reciproc și securitatea.

Dreptul afacerilor, prin specificul său este o materie pluridisciplinară, devenind o componentă necesară a învățământului universitar. Aceasta întrucât, așa cum spuneam, Dreptul afacerilor are un domeniu mai întins decât Dreptul comercial cuprinzând și aspecte de drept fiscal, de drept al muncii, de drept civil (protecția consumatorilor), de drept public (intervenția statului în economie), de drept canonic bisericesc (etica și echitatea în afaceri). El joacă un rol aparte în viața fiecăruia dintre noi. Nu numai oamenii de afaceri care și-l însușesc ca pe o cunoștință profesională ci și toți ceilalți oameni care nu pot evita condiția de consumator sunt supuși în fiecare clipă a existenței lor consecințelor aplicării normelor sale. Dreptul afacerilor este original. Originalitatea Dreptului afacerilor decurge din originalitatea soluțiilor și tehnicilor utilizate în practica afacerilor. Dreptul afacerilor apare din punct de vedere istoric ca un act de emancipare. Originalitatea soluțiilor se manifestă sub numeroase aspecte:

- considerarea persoanei, care joacă un rol important în multe obligații civile, este cel mai adesea absentă în obligațiile comerciale, exceptând unele contracte: de societate, de mandat etc.

- subiectele obligațiilor comerciale sunt atât persoane fizice cât și societățile comerciale; studiul acestor societăți este domeniul rezervat al Dreptului afacerilor;

- accentuarea rigorii obligațiilor comerciale în scopul garantării securității afacerilor prin: solidaritatea codebitorilor, curgerea de drept a dobânzilor, neacordarea termenelor de grație interzicerea retractului litigios și reglementarea procedurii falimentului.

Dreptul afacerilor posedă mecanisme proprii mai perfecționate, mai simple, mai accesibile gândirii omului de afaceri.

## 2.2. Conținutul dreptului afacerilor

Este important de remarcat încă de la început că nu există până în prezent o definiție unanim recunoscută în doctrină și în literatura de specialitate. Acest fapt generează abordări diferite și complexe, pornind de la originile dreptului afacerilor care, de multe ori, este identificat, în percepția nespecialiștilor, cu dreptul comercial. Există astfel opinii conform cărora „les affaires sont les affaires”. S-a apreciat că dreptul afacerilor nu poate fi considerat el însuși o ramură de drept distinctă în pofida intersectării cu multe alte ramuri de drept, fie ele de natură economică sau juridică. Dreptul afacerilor este o disciplină multidisciplinară plasată atât între disciplinele juridice cât și între cele economice căruia îi lipsește autonomia